

Lood en zink vernieuwd

In ons kerkgebouw is op vele plekken lood en zink verwerkt. Hoewel het duurzame bouwmaterialen zijn, hebben ook zij geen eeuwige levensduur. Het lood- en zinkwerk is door de tand des tijds flink aangetast. Het is flinterdun geworden en is vaak gescheurd. Nagenoeg al het lood en zink wordt tijdens de renovatie vervangen.

Nu het kerkgebouw en toren rondom in de steigers staat, is het dé gelegenheid om al het lood- en het zinkwerk aan te pakken. In de loop van de jaren zijn er regelmatig lekkages ontstaan door de slechte staat van de zinken goten en het gescheurde lood.

Frans Stam, zelfstandig ondernemer, is door de aannemer Holleman ingehuurd om deze grote klus te klaren. Frans zorgt voor de vernieuwing van het lood en zink en is ook gespecialiseerd in het aanbrengen van leien.

Frans: "Het ambachtelijke beroep van lood-, zink- en leiwerk is mij met de paplepel ingegoten. Het ambacht is overgegaan van vader op zoon. Twee van mijn broers hebben dit vak ook jarenlang uitgeoefend."

Zink

Frans is vandaag bezig om het zink van de goot van het grote kerkdak te vervangen. Tegen de regen heeft hij boven zijn hoofd een dekzeil aan de steiger vastgemaakt, zodat hij onder dat afdakje, ondanks het slechte weer, zijn werk kan doen. Terwijl hij een oude zinken goot verwijdert zegt hij: "Moet je eens kijken, als je aan het zink trekt scheurt het onder je handen af, zo dun is het geworden; het lijkt wel papier!" Aan de plekken en plakkers in de goot is goed te zien dat men deze de afgelopen jaren op meerdere plaatsen heeft gerepareerd.

De aantasting van veel bouwmaterialen zoals zink en lood, maar ook de zandstenen beelden en ornamenten bij monumentale gebouwen, wordt veroorzaakt door de zure regen. De uitlaat- en afvalgassen van het verkeer, de landbouw en de industrie zijn hierbij de boosdoeners. Door strenge maatregelen tegen deze luchtvervuiling is de situatie gelukkig sterk verbeterd en is de aantasting door zure regen de laatste jaren flink afgenomen.

De nieuwe goten maakt Frans van gepatineerd zink. Dit is zink waarop kunstmatig een oxidelaag is aangebracht om de levensduur te verlengen. Heel handig knipt en buigt hij de zinken plaat tot de juiste vorm en legt de zo gevormde zinken bak op de houten ondergrond.

Lood

Enkele dagen later is Frans weer met iets heel anders bezig. Hoog boven in de toren, waar het altijd hard waait, bekleedt hij de vier nieuwe dakkapelletjes met een laag lood. Frans legt uit: "Je kunt het dakje van het kapelletje of met leien of met lood bekleden. Maar omdat het maar een klein dakje is moeten veel leien worden verknipt. Dat priegelwerk geeft later veel meer kans op lekkages en daarom bekleden we zowel het dakje als de zijwanden met een dikke laag 25 ponds lood." De kwaliteit van lood drukt men uit in ponden, dit is het gewicht van een loden plaat van één m². Hoe meer ponden één m² weegt, hoe dikker en dus duurzamer de loden plaat is. Frans snijdt het lood zorgvuldig in de ronde vormen van de zijkant van het dakkapelletje. Vervolgens klopt hij met een houten klopper tegen het zachte metaal, zodat het mooi vlak aansluit tegen de zijwand. Het lood zet hij vast met koperen kopspijkers. Zo is het nieuwe kapelletje voor vele jaren duurzaam beschermd.